

Rapport 2010:27

Skansgatan/Fjädergränd i Ystad

Arkeologisk förundersökning 2010

Lars Jönsson

sydsvensk
arkeologi

Rapport 2010:27

Skansgatan/Fjädergränd i Ystad

Arkeologisk förundersökning 2010

Lars Jönsson

Fornlämningsnr: 50
Gamla staden 2:3, Ystad
Ystads kommun
Skåne län

Sydsvensk Arkeologi AB

Kristianstad

Box 134

291 22 Kristianstad

Telefon (Regionmuseets växel): 044-13 58 00

Malmö

Box 406

20124 Malmö

www.sydsvenskarkeologi.se

© 2010 Sydsvensk Arkeologi AB

Rapport 2010:27

Omslag: Schaktet i Skansgatan, Ystad. Foto: Lars Jönsson

Kartor ur allmänt kartmaterial, © Lantmäteriverket, Gävle.

Innehåll

Sammanfattning	5
Inledning	6
Läge och topografi	6
Historik	6
Undersökningsresultat	6
Antikvarisk syntes	7
Referenser	7
Administrativa uppgifter	8

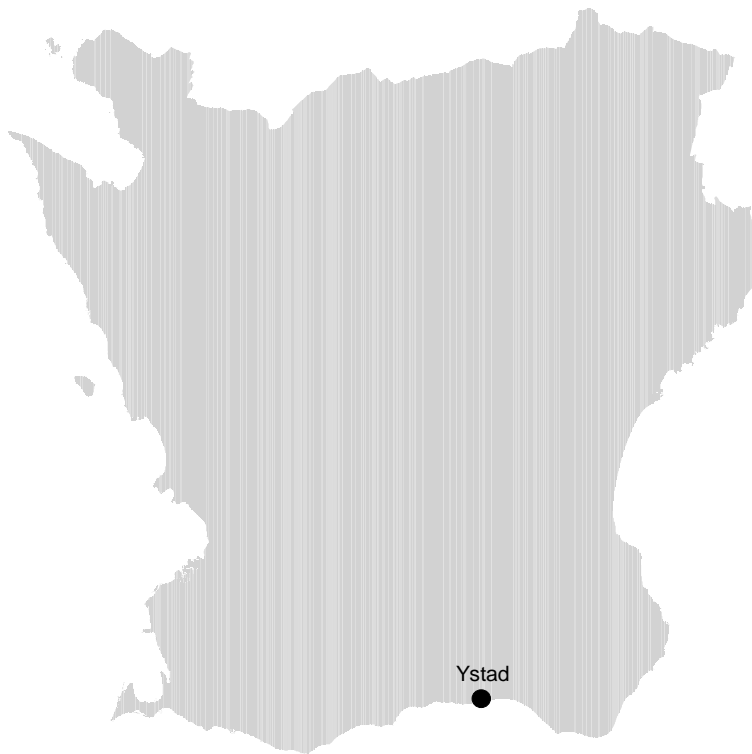

Fig. 1. Ystads belägenhet i Skåne.

Fig. 2. Undersökningsområdets placering i Ystad, i korsningen Skansgatan/Fjädergränd, strax väster om Ystad Teater.

Sammanfattning

I samband med förnyelse av vattenledningar i korsningen Skansgatan/Fjädergränd inom den medeltida staden Ystad, har schaktning genomförts. Vid den schaktningsövervakning som företogs påträffades endast gamla VA-ledningar samt moderna fyllnadsmassor.

Inledning

I samband med förnyelse av vattenledningar i korsningen Skansgatan/Fjädergränd, samt inom fastigheten Hamnen 2:1, har markningrepp skett. Då arbetena utfördes i den södra delen av Ystads medeltida bebyggelseområde, registrerat som fornlämning nr 50 i Ystad stad, beslutade länsstyrelsen i Skåne län att en arkeologisk förundersökning i form av schaktningövervakning skulle genomföras. Ansvarig arkeologisk institution var Sydsvensk Arkeologi AB.

Läge och topografi

Ystad ligger vid Skånes sydkust i den stora bukten mellan Smyge och Kåseberga. Den s k sydostmoränen, i huvudsak en kalkrik moränlera, dominerar backlandskapet nordväst och norr om staden (Tesch 1983, s. 6).

Historik

Som ort omnämns Ystad första gången i skrift år 1244. Franciskaner klostrets grundläggning år 1258 eller 1267 talar för att en stad funnit på platsen vid 1200-talets mitt.

Stadens ursprung kan sökas i ett av kronan kontrollerat fiskeläge vid åmynningen. Mariakyrkan påbörjades i början av 1200-talet. Öster om kyrkan uppkom ett regelbundet planerat torg, Stortorget. Mellan kyrkan/torget och stranden låg de tyska köpmännens område (fit) och kompanihus (Tesch 1983, s. 10).

Undersökningsresultat

Det första schaktet var placerat i korsningen Skansgatan-Fjädergränd, ca 50 meter väster om Ystad Teater. Schaktet var ca 8 x 8 meter stort och 1,70 meter djupt. I schaktet fanns endast gamla VA-ledningar samt moderna fyllnadsmassor.

Det andra schaktet var placerat nära småbåtshamnen, söder om järnvägen, på fastigheten Hamnen 2:1. Schaktet var ca 12 meter långt och 4 meter brett. I schaktet fanns endast sand.

Fig. 3. Schaktet i korsningen Skansgatan/Fjädergränd.

Antikvarisk syntes

Schaktet i korsningen Skansgatan/Fjädergränd var sannolikt placerat i kanten av den gamla strandlinjen (Tesch 1983, s. 58, karta 10). Då schaktet var genomkorsat av gamla ledningar kunde inga arkeologiska iakttagelser göras. Området bör dock även fortsättningsvis stå under antikvarisk övervakning.

Referenser

Tesch, Sten 1983. *Ystad I*. Medeltidsstaden 44. Riksantikvarieämbetet.

Administrativa uppgifter

Sydsvensk Arkeologi AB dnr:	100093
Länsstyrelsen i Skåne dnr:	431-12801-10
Datum för beslut:	2010-09-23
Projektnummer:	100093
Län:	Skåne
Kommun:	Ystad
Socken:	Ystad
Fastighet:	Gamla Staden 2:3
Läge:	Ekonomiska kartan, blad 1D 9e
Koordinatsystem:	RT 90 2,5 gon väst
X koordinat:	6,146,398
Y koordinat:	1,374,309
Höjdsystem:	-
M ö.h.	Ca 3 m ö.h.
Fältarbetstid:	2010-09-25
Antal arbetsdagar:	1
Antal arkeologtimmar:	2
Antal maskintimmar :	-
Exploateringsyta:	Ca 64 m ²
Undersökt yta:	Ca 64 m ²
Platschef:	Lars Jönsson
Personal:	Lars Jönsson
Projektgrupp:	-
Underkonsulter:	-
Uppdragsgivare:	Ystad kommun
Tidigare undersökningar:	-
Fynd:	Inga fynd tillvaratogs
Dokumentationsmaterial:	-
Kostnader:	8 600

Sydsvensk Arkeologi AB

Rapporter 2010

1. Vintrie Park - område C3, Bunkeflo sn, UN 2009, Kristian Brink
2. Kv. Nereus 1, Malmö, FU 2009, Joakim Frejd
3. Hedmanska gården, hus E., Malmö, FU 2010, Joakim Frejd
4. Skanör 40:3 och 40:4, Skanörs sn, FU 2010, Joakim Frejd
5. Fosie kyrka, Fosie sn, FU 2009, Per Sarnäs
6. Helsingborg, Gamla Staden 8:1, Helsingborg, FU 2010, Jan Kockum
7. Litiska analyser, på uppdrag av Blekinge Länsmuseum, Anders Högberg
8. Baggers plats, Malmö, FU 2009, Joakim Frejd
9. Stora Hammar 16:136 – ledningsarbeten, Stora Hammar sn, FU 2010, Per Sarnäs
10. Järnålder i Kulladal, Fjälkinge sn, FU 2009-2010, Tony Björk
11. Kv. Kaninen, Malmö, SU 2010, Per Sarnäs
12. Kv. Frans Suell 14 i Malmö, Malmö, FU 2010, Jan Kockum & Lars Jönsson
13. Stadslämningar på Vä 66:2, Vä sn, FU 2010, Tony Björk
14. Härlöv 50:53, Kristianstad, FU 2010, Tony Björk
15. Renovering och dränering av Uppåkra kyrka 2009–2010, Uppåkra sn, FU 2009–2010, Jan Kockum
16. Yngsjö S:25, Åhus sn, FU 2010, Jan Kockum
17. Tosteberga 2:49, Trolle-Ljungby sn, SU 2010, Tony Björk
18. Kv. Månen 4, Åhus, FU 2010, Tony Björk
19. Nedra Glumslöv, Glumslövs sn, FU 2010, Jan Kockum
20. Fjärrvärme i Åhus medeltida gator, Åhus, FU 2010, Tony Björk & Ylva Wickberg
21. Värmekulvert och dränering inom Bollerups säteri, Bollerup sn, FU 2009–2010, Jan Kockum
22. Kv Lyckan 36 i Åhus, Åhus, FU 2010, Jan Kockum
23. Belysning av Ystads kloster, etapp 2, Ystad, FU 2010, Jan Kockum
24. Markbelysning vid Nosaby kyrka, Nosaby sn, FU 2010, Jan Kockum
25. Provgropar vid Västra Odarslövs kyrka, Odarslövs sn, FU 2010, Jan Kockum
26. Fjärrvärme i Åhus, Companiegatan, Åhus sn, FU 2010, Johan Dahlén
27. Skansgatan/Fjädergränd i Ystad, Ystad, FU 2010. Lars Jönsson

